

Міністерство охорони здоров'я України
Національний університет охорони здоров'я України
імені П. Л. Шупика

ЗАТВЕРДЖЕНО:

Рішення вченої ради

Протокол від 16.06 2021 р. № 6

Заступник голови вченої ради

Чл.-кор. НАМН України,

професор Юрій ВДОВИЧЕНКО

Система менеджменту якості освіти

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни

«МЕТОДОЛОГІЯ ВИРОБЛЕННЯ ТА ПРИЙНЯТТЯ
УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ»

Галузь знань: 28 «Публічне управління та адміністрування»

Спеціальність: 281 «Публічне управління та адміністрування»

Освітньо-професійна програма: «Публічне управління та адміністрування»

Курс – 1

Семестр – 2-3

Лекції – 6

Практичні заняття – 4

Самостійна робота – 80

Індивідуальне завдання (1) – 2 семестр

Залік – 3 семестр

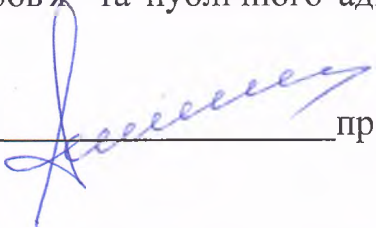
Усього (годин/кредитів ECTS) – 90/3

Робочу програму навчальної дисципліни «Методологія вироблення та прийняття управлінських рішень» розроблено на основі освітньо-професійної програми та робочого навчального плану підготовки фахівців освітнього ступеня «магістр» за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування» та відповідних нормативних документів.

Робочу програму розробили науково-педагогічні працівники кафедри управління охороною здоров'я та публічного адміністрування НУОЗ України імені П. Л. Шупика.

Відповідальна за розробку доктор наук з державного управління, професор Н.Г.Діденко

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні випускової кафедри спеціальності 281 "Публічне управління та адміністрування" – управління охороною здоров'я та публічного адміністрування протокол № 6 від 31.03.2021 р.

Завідувач кафедри професор Михальчук В. М.

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні Навчально-методичної комісії НУОЗ України імені П. Л. Шупика

протокол № 4 від 11.06. 2021 р.

Голова навчально-методичної комісії
чл. кор. НАМН України професор

Вдовиченко Ю.П.

ЗМІСТ

Вступ	4
1. Пояснювальна записка	4
1.1. Заплановані результати	4
1.2. Програма навчальної дисципліни	7
2. Зміст навчальної дисципліни.....	8
2.1. Структура навчальної дисципліни	8
2.2. Лекційні заняття, їх тематика і обсяг	9
2.3. Практичні заняття, їх тематика і обсяг.....	10
2.4. Самостійна (індивідуальна) робота слухача, її зміст та обсяг	11
2.5. Індивідуальна залікова робота	11
2.6. Орієнтовні теми самостійної домашньої роботи.....	12
3. Навчально-методичні матеріали з дисципліни.....	14
3.1. Методи навчання.....	14
3.2. Рекомендована література (базова і допоміжна).....	14
4. Рейтингова система оцінювання набутих знань та вмінь.....	16

ВСТУП

Робоча програма навчальної дисципліни розроблена на основі Національної рамки кваліфікацій України, «Положення про підготовку магістрів у Національному університеті охорони здоров'я України освіти імені П. Л. Шупика», уведеного в дію наказом № 1271 від 12 березня 2021 р., освітньо-професійної програми підготовки здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня підготовки за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування» та інших відповідних нормативних документів.

1. Пояснювальна записка

1.1. Заплановані результати.

Місце: навчальна дисципліна є теоретичною основою сукупності знань та вмінь, що забезпечують базову підготовку фахівців з публічного управління та адміністрування і входить до циклу вибіркових дисциплін підготовки магістрів за спеціальністю «Публічне управління та адміністрування». Навчальна дисципліна сприяє формуванню управлінської компетентності фахівців з публічного управління та адміністрування, здатності до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, уміння приймати обґрунтовані рішення та використовувати сучасні комунікаційні технології.

Дисципліна має міждисциплінарний характер та інтегрує в собі знання юридичних, філософських, політологічних, соціологічних, економічних, психологічних, освітніх галузей.

Мета дисципліни: формування у магістрів навичок розробляти та реалізовувати варіанти управлінських рішень та одержання ґрунтовних теоретичних та практичних знань щодо процесу розробки і реалізації управлінського рішення з застосуванням наукових підходів, методів, технологій.

Завданнями дисципліни є:

- вивчення теорії розроблення і прийняття управлінських рішень;
- засвоєння методів та технологій розробки, аналізу та реалізації управлінських рішень;
- дослідження умов ефективності управлінських рішень;
- набуття навичок використання методів розроблення та прийняття управлінських рішень в професійній діяльності.

У процесі викладання навчальної дисципліни основна увага приділяється оволодінню слухачами **компетентностями:**

Інтегральна компетентність

Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у сфері публічного управління та адміністрування та/або у процесі навчання,

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК05. Здатність приймати обґрунтовані рішення та використовувати сучасні комунікаційні технології.

ЗК07. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК)

СК02. Здатність організовувати діяльність органів публічного управління та інших організацій публічної сфери.

СК07. Здатність самостійно готувати проекти нормативноправових актів, аналітичні довідки, пропозиції, доповіді, надавати експертну оцінку нормативно-правовим актам на різних рівнях публічного управління та адміністрування.

СК08. Здатність розробляти стратегічні документи розвитку соціально-економічних систем на вищому, центральному, регіональному, місцевому та організаційному рівнях.

Соціальні навички (soft skills)

здатність працювати в критичних умовах,
здатність працювати в команді,
здатність управляти своїм часом,
здатність розуміння важливості deadline (вчасного виконання поставлених завдань),
здатність логічно і критично мислити,
здатність самостійно приймати рішення,
креативність.

Програмні результати навчання:

Для поглиблення нормативного змісту підготовки здобувачів вищої освіти:

РН01. Знати теоретичні та прикладні засади вироблення й аналізу публічної політики, основ та технологій прийняття управлінських рішень

РН04. Використовувати сучасні статистичні методи, моделі, цифрові технології, спеціалізоване програмне забезпечення для розв'язання складних задач публічного управління та адміністрування.

РН07. Уміти розробляти національні/регіональні програмні документи щодо розвитку публічного управління, використовуючи системний аналіз і комплексний підхід, а також методи командної роботи.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

– теоретичні основи розроблення та прийняття управлінських рішень;

- класифікацію управлінських рішень;
- параметри і умови забезпечення якості управлінських рішень;
- закони, принципи, що впливають на ефективність управлінських рішень;
- етапи процесу прийняття управлінських рішень;
- методи пошуку, прийняття та обґрунтування управлінських рішень у професійній діяльності, прогнозування їхніх наслідків та оцінювання ефективності;
- моделі, методи та критерії прийняття управлінських рішень як в умовах визначеності, так і в умовах невизначеності, ризиків та конфліктів;
- методи оцінки ефективності прийняття управлінських рішень;
- особливості інформаційного забезпечення розробки та прийняття управлінських рішень;
- особливості розроблення та прийняття стратегічних та функціональних управлінських рішень;
- моделі і методи вироблення та прийняття управлінських рішень у сфері публічного управління та адміністрування;

уміти:

- застосовувати наукові підходи до розроблення та прийняття управлінських рішень;
- аналізувати проблемну ситуацію, визначати основні ризики, що впливають на результат діяльності;
- обирати та застосовувати адекватні критерії оцінювання якості та ефективності проектів управлінських рішень;
- проводити оцінку умов та наслідків реалізації управлінських рішень;
- володіти методами прийняття стратегічних, тактичних та оперативних рішень в управлінні;
- використовувати отримані знання для прийняття управлінських рішень в професійній діяльності.

володіти:

- аналітичними, евристичними, експертними методами прийняття управлінських рішень;
- програмно-цільовим підходом до прийняття управлінських рішень;
- виробленням управлінських рішень в умовах невизначеності та ризику.

1.2. Програма навчальної дисципліни.

Навчальний матеріал дисципліни структурований за модульним принципом і складається з 4 змістових модулів та наступних тем:

Змістовий модуль 1. Загальні принципи вироблення, прийняття та реалізації управлінських рішень

Тема 1. Теоретичні основи вироблення, прийняття та реалізації управлінських рішень

Тема 2. Методологічні підходи та умови для вироблення та прийняття управлінських рішень

Змістовий модуль 2. Класифікація методів вироблення та прийняття управлінських рішень

Тема 3. Аналітичні та евристичні методи вироблення та прийняття управлінських рішень

Тема 4. Експертні методи вироблення та прийняття управлінських рішень. Програмно-цільовий підхід до прийняття управлінських рішень

Змістовий модуль 3. Інформація, середовище та їх вплив на формування управлінських рішень

Тема 5. Інформаційна складова вироблення та прийняття управлінських рішень

Тема 6. Аналіз середовища, вироблення і вибір управлінських рішень в умовах невизначеності та ризику

Змістовий модуль 4. Моделі і методи прийняття рішень у різних сферах діяльності

Тема 7. Методи прийняття та реалізації стратегічних управлінських рішень

Тема 8. Розробка функціональних управлінських рішень, організація їх виконання, контроль і оцінка

2.ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІ

2.1.Структура навчальної дисципліни

Назва змістових модулів, тем	Обсяг навчальних занять				
	Усього	в тому числі			
		Лекції	Семі- нарські	Прак- тичні	СРС
	90	6	-	4	80
Змістовий модуль 1. Загальні принципи вироблення, прийняття та реалізації управлінських рішень					
Тема 1. Теоретичні основи вироблення, прийняття та реалізації управлінських рішень	12	2	-	-	10
Тема 2. Методологічні підходи та умови для вироблення та прийняття управлінських рішень	10	-	-	-	10
Разом за змістовим модулем 1	22	2	-		20
Змістовий модуль 2. Класифікація методів вироблення та прийняття управлінських рішень					
Тема 3. Аналітичні та евристичні методи вироблення та прийняття управлінських рішень	12	-	-	2	10
Тема 4. Експертні методи вироблення та прийняття управлінських рішень. Програмно-цільовий підхід до прийняття управлінських рішень	12	-	-	2	10
Разом за змістовим модулем 2	24	-	-	4	20
Змістовий модуль 3. Інформація, середовище та їх вплив на формування управлінських рішень					
Тема 5. Інформаційна складова вироблення та прийняття управлінських рішень	10	-	-	-	10
Тема 6. Аналіз середовища, вироблення і вибір управлінських рішень в умовах невизначеності та ризику	12	2	-	-	10
Разом за змістовим модулем 3	22	2	-	-	20
Змістовний модуль 4. Моделі і методи прийняття рішень у різних сферах діяльності					
Тема 7. Методи прийняття та реалізації стратегічних управлінських рішень	11	1	-	-	10
Тема 8. Розробка функціональних управлінських рішень, організація їх виконання, контроль і оцінка	11	1	-	-	10
Разом за змістовим модулем 4	22	2	-	-	20
Усього годин	90	6	-	4	80
Підсумковий контроль – іспит					

2.2.Лекційні заняття, їх тематика і обсяг

№	Назва теми	Обсяг навчальних занять	
		Лекція	сам. робота
1	Тема 1. Теоретичні основи вироблення, прийняття та реалізації управлінських рішень 1. Сутність та класифікація управлінських рішень. Визначення та класифікація публічно-управлінських рішень. 2. Моделі та підходи до прийняття управлінських рішень. 3. Управлінське рішення як психологічний процес.	2	10
2	Тема 6. Аналіз середовища, вироблення і вибір управлінських рішень в умовах невизначеності та ризику 1. Середовище та його вплив на прийняття управлінських рішень. 2. Прийняття управлінських рішень у різних умовах середовища. 3. Прийняття рішень в умовах невизначеності та ризику. 4. Основні системні принципи, які визначають загальні вимоги до управління ризиками в діяльності органів публічної влади.	2	10
3	Тема 7. Методи прийняття та реалізації стратегічних управлінських рішень 1. Розробка і прийняття стратегічних управлінських рішень: сутність, зміст, класифікація. 2. Основні етапи прийняття стратегічних рішень в умовах ризику. 3. Стратегії розвитку держави як чинники формування та функціонування публічного управління	1	10
4	Тема 8. Розробка функціональних управлінських рішень, організація їх виконання, контроль і оцінка 1. Управлінські рішення в галузі виробництва. 2. Прийняття інвестиційних та фінансових рішень. 3. Рішення в галузі маркетингу. 4. Прийняття політичних рішень. 5. Організаційні аспекти формування та оформлення управлінських рішень, контроль за їх реалізацією.	1	10
	Усього за навчальною дисципліною	6	40

2.3. Практичні заняття, їх тематика і обсяг

№	Назва теми	Обсяг навчального навантаження	
		Практ	СР
1	Тема 3. Аналітичні та евристичні методи вироблення та прийняття управлінських рішень 1. Етапи прийняття управлінських рішень. 2. Аналітичні методи вироблення та прийняття управлінських рішень. 3. Системний аналіз, основні етапи та методичні прийоми системного аналізу. 4. Евристичні методи обґрунтування та прийняття рішень	2	10
2	Тема 4. Експертні методи прийняття управлінських рішень. Програмно-цільовий підхід до прийняття управлінських рішень <i>Практичне заняття:</i> 1. Основні умови застосування експертних методів. Методи експертних оцінок (метод Дельфі, метод простого ранжирування (метод переваги), метод вагових коефіцієнтів, метод послідовних порівнянь, метод сценаріїв, метод дерева рішень). SWOT-аналіз. 2. Модель сміттевого контейнера; раціонально-дедуктивна модель; дискретно-інкрементальна модель; редукціонізм; науковий менеджмент (тейлоризм). 3. Програмно-цільовий підхід до прийняття управлінських рішень. Цільове програмне управління. 4. Цільова комплексна програма. Порядок складання і розробки програми. 5. Вибір та обґрунтування пріоритетів при формуванні програмно-цільових рішень. 6. Моделювання як інструмент підтримки формування рішень при виборі пріоритетів економічної політики	2	10
	Усього за навчальною дисципліною	4	20

2.4.Самостійна (індивідуальна) робота слухача, її зміст та обсяг

№	Зміст самостійної роботи слухача	Обсяг СР (годин)
1.	Опрацювання лекційного матеріалу	40
2.	Підготовка до практичних занять	20
3.	Виконання індивідуальної залікової роботи	15
4.	Підготовка до заліку	5
	Усього за навчальною дисципліною	80

2.5. Індивідуальна залікова робота

Індивідуальна залікова робота для проміжного контролю знань виконують слухачі магістратури спеціальності «Публічне управління та адміністрування» відповідно до навчального плану, затверджених в

установленому порядку методичних рекомендацій, з метою закріплення та поглиблення теоретичних знань та вмінь слухачів при виконанні науково-дослідної роботи.

Метою виконання індивідуальної роботи є закріплення і систематизація отриманих знань у процесі самостійної підготовки у міжсесійний період.

Слухач магістратури повинен:

- прослухати курс лекцій, вивчити теоретичний матеріал;
- ознайомитись з нормативно-правовою базою, науково-монографічною літературою, підручниками, посібниками, вивчити практику організації діяльності публічних службовців;
- виконати в міжсесійний період отримане індивідуальну залікову роботу, подати його у встановлений термін для перевірки і захистити у викладача на консультації.

Індивідуальна залікова робота для проміжного контролю знань містить теоретичні питання, які включають всі теми відповідно до розробленої програми дисципліни. Варіанти теоретичних завдань задаються викладачем.

Для висвітлення теоретичних завдань слухачі магістратури повинні використовувати законодавчі акти, науково-методичні матеріали, науково-монографічну літературу, публікації статистики, аналітичну інформацію органів управління.

Індивідуальна залікова робота є складовою дисципліни «Методологія вироблення та прийняття управлінських рішень».

Час, потрібний для виконання індивідуальної роботи, складає 15 годин самостійної роботи. Виконання, оформлення та захист індивідуальної залікової роботи здійснюється слухачем відповідно до методичних рекомендацій.

2.6. Орієнтовні теми індивідуальної залікової роботи

1. Особливості організації процесу розробки і прийняття управлінських рішень (на прикладі Вашої установи).
2. Сутність та специфіка публічно-управлінських рішень (на прикладі Вашої установи).
3. Застосування системного аналізу для прийняття рішень в публічному управлінні (на прикладі Вашої установи).
4. Вимоги до ефективних управлінських рішень та приклади ефективних рішень у конкретній галузі.
5. Етичні аспекти прийняття управлінських рішень та приклади доброчесної поведінки публічних службовців.
6. Евристичні методи обґрунтування та прийняття управлінських рішень та приклади їх застосування в управлінській діяльності.
7. Експертні методи прийняття управлінських рішень та приклади їх застосування в управлінській діяльності.
8. Програмно-цільовий підхід до прийняття управлінських рішень та приклади його застосування в управлінській діяльності.
9. Особливості інформаційного забезпечення розробки та прийняття управлінських рішень (на прикладі Вашої установи).

10. Аналітична обробка інформації та вибір альтернативних управлінських рішень та приклади їх прийняття в управлінській діяльності.
11. Розробка управлінського рішення в умовах ризику і невизначеності та приклади їх прийняття в управлінській діяльності.
12. Особливості прийняття політичних рішень (сутність, особливості, проблеми) та приклади їх прийняття в управлінській діяльності.
13. Особливості розробки та реалізації стратегічних рішень (принципи, технологія, класифікація стратегій) та приклади їх прийняття в управлінській діяльності.
14. Якість рішення, його складові та фактори, що впливають на нього (на прикладі Вашої установи).
15. Підходи до організації процесу прийняття управлінського рішення (практичний, рефлексивний і методологічний) та приклади їх застосування в управлінській діяльності.
16. Передбачення в розробці та прийнятті управлінського рішення. Методи прогнозування та приклади їх застосування в управлінській діяльності.
17. Ситуаційний аналіз при прийнятті управлінського рішення та приклади його застосування в управлінській діяльності.
18. Прийняття інвестиційних і фінансових рішень та приклади їх застосування в управлінській діяльності.
19. Роль людського фактору і вплив темпераменту на розробку управлінського рішення (на прикладі Вашої установи).
20. Порядок прийняття управлінських рішень у різних школах управління та приклади їх застосування в управлінській діяльності.
21. Контроль за ходом виконання управлінського рішення (на прикладі Вашої установи).
22. Загальні вимоги до управління ризиками в діяльності органів публічної влади (на прикладі Вашої установи).
23. Управлінські рішення в галузі виробництва та приклади їх застосування в управлінській діяльності.
24. Види управлінських рішень у маркетинговій діяльності та приклади їх застосування в управлінській діяльності.
25. Управлінські рішення у сфері інноваційно-інвестиційного менеджменту та приклади їх застосування в управлінській діяльності.
26. Аналітичне забезпечення публічно-управлінських рішень та приклади його застосування в управлінській діяльності.
27. Організаційні аспекти формування та оформлення публічно-управлінських рішень та приклади їх застосування в управлінській діяльності.
28. Вироблення, прийняття та реалізація політичних рішень та приклади їх застосування в управлінській діяльності.
29. Вироблення, прийняття та реалізація нормативно-правових рішень та приклади їх застосування в управлінській діяльності.
30. Вироблення, прийняття та реалізація управлінських рішень щодо боротьби з корона вірусом (на прикладі Вашої установи).

3. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ З ДИСЦИПЛІНИ

Із метою забезпечення максимального засвоєння студентами матеріалу курсу використовуються наступні методи навчання:

Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності:

- словесні (лекція-монолог, лекція-діалог, проблемна-лекція);
- наочні (презентація, демонстрування);
- практичні методи (вправи; практичні завдання).

Методи стимулювання й мотивації навчально-пізнавальної діяльності:

- метод проблемного викладу матеріалу;
- моделювання життєвих ситуацій;
- мозковий штурм;
- метод опори на життєвий досвід;
- навчальної дискусії.

Методи контролю й самоконтролю за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності:

- усного контролю;
- письмового контролю;
- самоконтролю та взаємоконтролю;
- рецензування відповідей.

3.2. Рекомендована література

Основна

1. Бакуменко В.Д. Прийняття рішень в державному управлінні: Навчальний посібник [у 2 ч.] / В. Д. Бакуменко // Ч. 1. Теоретико-методологічні засади. К.: ВПЦ АМУ, 2010. 276 с.
2. Діденко Н.Г. Методологія вироблення та прийняття управлінських рішень: навчальний посібник. Київ, 2019. 134 с.
3. Прийняття управлінських рішень : навчальний посібник / [Ю. Є. Петруня, Б. В. Літовченко, Т. О. Пасічник та ін.] ; за ред. Ю. Є. Петруні. [3-тє вид., переробл. і доп.]. Дніпропетровськ : Університет митної справи та фінансів, 2015. 209 с.
4. Теорія прийняття рішень [текст] підручник. / За заг. ред. Бутка М. П. [М. П. Бутко, І. М. Бутко, В. П. Мащенко та ін.] К. : «Центр учбової літера-тури», 2015. 360 с.

Допоміжна

5. Аналітичний документ як інструмент підготовки управлінських рішень: навч.-метод. матеріали / І.В. Рейтерович, С.В. Ситник; уклад. В.М. Гаврилюк. К.: НАДУ, 2013. 56 с.
6. Бакуменко В. Д. Методологія системних досліджень в державному управлінні : навч. посіб. / В. Д. Бакуменко, С. О. Кравченко. К. : ВПЦ АМУ, 2011. 116 с
7. Бакуменко В.Д., Руденко О.М., Туча В.В. Механізми імплементації політичних рішень в державному управлінні: Монографія. К. : АМУ, 2015. 184 с.

8. Берданова О., Вакуленко В. Стратегічне планування місцевого розвитку. Практичний посібник. [Берданова О., Вакуленко В.]; Швейцарсько-український проект «Підтримка децентралізації в Україні – DESPRO. К. : ТОВ «Софія-А». 2012. 88 с.

9. Герберт А. Саймон. Адміністративна поведінка: дослідження процесів прийняття рішень в організаціях, що виконують адміністративні функції / Пер. з англ.; Вид. переробл. і допов. числен. заув. авт. К.: АртЕк, 2001. 392с.

10. Канеман Деніел. Мислення швидке й повільне. Як ефективно використовувати ресурс уваги та ухвалювати рішення в умовах невизначеності. К.: Наш формат, 2017.

11. Міненко М.А. Публічне управління: теорія та методологія: монографія / М.А. Міненко. К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2014. 404 с.

12. Радов Д. Г. Основи професійної діяльності на державній службі: монографія. Д. Г. Радов; за заг. ред. Н. С. Калашник. Запоріжжя : КСКАльянс, 2015. 220 с.

13. Романюк С. А. Оцінювання рішень у публічному управлінні: наук. розробка / авт. кол. : С. А. Романюк, О. Ю. Оболенський, В. І. Шарий. К.: НАДУ, 2015. 56 с.

14. 53. Розроблення методів і технологій публічного управління [Текст] : наук. розроб. / С. А. Романюк, О. Ю. Оболенський, В. І. Шарий [та ін.] ; Нац. акад. держ. упр. при Президентові України, Упр. орг. фундам. та приклад. дослідж., Каф. держ. упр. і менеджменту. Київ : НАДУ, 2014. 60 с.

15. Словник системного аналізу в державному управлінні / Ю. П. Сурмін, Л. Г. Штика, В. Д. Бакуменко, Л. М. Гогіна. К. : НАДУ, 2007. 148 с.

16. Стоун Д. Парадокс політики. Мистецтво ухвалення політичних рішень [Текст] / Д. Стоун. – К. : Альтернативи, 2000. – 304 с.

17. Янг Е., Куїнн Л. Як написати дієвий аналітичний документ у галузі державної політики: практичний посібник для радників з державної політики у Центральній і Східній Європі / Пер. з англ. С. Соколик ; наук. ред. пер. О. Кілієвич. К. : К.І.С., 2003.

Інформаційні ресурси

1. <http://www.zakon.rada.gov.ua> – База «Загальне законодавство» Верховної Ради України.
2. <http://www.kmu.gov.ua> – Офіційний сайт Кабінету Міністрів України.
3. <http://www.nads.gov.ua> – Офіційний сайт Національного агентства з питань державної служби
4. <http://www.msp.gov.ua/> - Офіційний сайт Міністерства соціальної політики
5. <http://www.dcz.gov.ua> Офіційний сайт Державної служби зайнятості
6. <http://www.ukrstat.gov.ua> – Офіційний сайт Державного комітету статистики України.
7. <http://hdr.undp.org/en/> – «Доповідь про людський розвиток» – основне джерело інформації для аналітичного дослідження.

8. <http://www.oecd-ilibrary.org/statistics> – Різноманітні статистичні дані для країн-членів ОЕСР (Організація економічного співробітництва та розвитку).
 9. <http://www.imf.org/external/ns/cs.aspx?id=28> – Статистика по більшості країн світу в базах даних Міжнародного валютного фонду.
 10. <http://www.ilo.org/global/publications/lang--en/index.htm> – Міжнародна організація праці, її звіти GlobalWageReport, GlobalEmploymentTrends, WorldofWorkReport.
- <http://www.weforum.org/reports> – Всесвітній економічний форум, Звіт з глобальної конкурентоспроможності (Global Competitiveness Report).

4. РЕЙТИНГОВА СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ НАБУТИХ ЗНАНЬ ТА ВМІНЬ

4.1. Методи контролю та схема нарахування балів

Оцінювання окремих видів виконаної слухачем навчальної роботи здійснюється в балах відповідно до табл. 4.1.

Таблиця 4.1

		Мах кількість балів
Вид навчальної роботи	Мах кількість Балів	
Виконання та захист індивідуальної залікової роботи	25	
Участь в роботі під час практичних занять (відповіді на питання, участь в обговоренні, експрес- опитування (з урахуванням виконання завдань, отриманих під час настановної сесії) (10 балів*2)	35	
Для допуску до заліку необхідно набрати 60 балів		
Залік		40
Усього за дисципліною		100

4.2. Виконані види навчальної роботи зараховуються слухачу, якщо він отримав за них позитивну рейтингову оцінку (табл. 4.2).

Таблиця 4.2

Відповідність рейтингових оцінок за окремі види навчальної роботи в балах оцінкам за національною шкалою

Рейтингова оцінка в балах			Оцінка за національною шкалою
Виконання та захист індивідуальної залікової роботи	Участь в роботі під час практичних занять	Залік (тестування)	
20-25	9-10	35-40	Відмінно
15-20	6-8	30-35	Добре
12-15	5-6	25-30	Задовільно
менше 12	менше 5	менше 20	Незадовільно

4.3. Сума рейтингових оцінок, отриманих слухачем за окремі види виконаної навчальної роботи, становить поточну модульну рейтингову оцінку, яка заноситься до відомості модульного контролю.

4.4. Сума поточної та контрольної модульних рейтингових оцінок становить підсумкову модульну рейтингову оцінку, яка перераховується в оцінку за національною шкалою.

4.5. Сума підсумкової семестрової модульної та залікової рейтингових оцінок у балах становить підсумкову семестрову рейтингову оцінку, яка перераховується в оцінки за національною шкалою та шкалою ECTS (табл. 4.5).

Таблиця 4.5.

Відповідність підсумкової семестрової рейтингової оцінки в балах оцінці за національною шкалою та шкалою ECTS

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90-100	Відмінно	A	Відмінно (відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок)
82-89	Добре	B	Дуже добре (вище середнього рівня з кількома помилками)
75-81		C	Добре (в загальному вірне виконання з певною кількістю суттєвих помилок)

67-74	Задовільно	D	Задовільно (непогано, але зі значною кількістю недоліків)
60-66		E	Достатньо (виконання задовольняє мінімальним критеріям)
35-59	Незадовільно	FX	Незадовільно (з можливістю повторного складання)
1-34		F	Незадовільно (з обов'язковим повторним курсом)

4.6. Підсумкова семестрова рейтингова оцінка в балах, за національною шкалою та шкалою ECTS заноситься до заліково-екзаменаційної відомості, навчальної картки та залікової книжки слухача.

4.7. Підсумкова семестрова рейтингова оцінка заноситься до залікової книжки та навчальної картки слухача, наприклад, так: **92/Відм./А, 87/Добре/В, 79/Добре/С, 68/Задов./D, 65/Задов./E** тощо.

4.8. Підсумкова рейтингова оцінка з дисципліни дорівнює підсумковій семестровій рейтинговій оцінці. Зазначена підсумкова рейтингова оцінка з дисципліни заноситься до Додатку до диплома.